

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Des. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R. T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

VII évfolyam, 247. szám.
CLUJ, 1938. Szeptember 19.

Hétfő

Nem enyhült a háborús hangulat és készülődés az angol minisztertanács után sem

Milyen állítólagos feltételek mellett hajlandó Hitler a megegyezésre? Anglia Franciaországgal közösen keresi a kibontakozás útját - Amerika hajlandó a közvetítésre - Csehszlovákia mereven ellenzi a népszavazást

Oroszország véleménye szerint a csehszlovákiai helyzet nehéz, de nem megoldhatatlan

Az európai helyzetre sorsdöntő csehszlovákiai kérdéssel és annak világpolitikai összefüggéseiről a következő jelentéseink számolnak be:

LONDONBAN MARAD AZ ANGOL URALKODÓI PÁR

(LONDON.) (Reuters.) VI. György uralkodó és Erzsébet királyné a feszült külpolitikai helyzetre való tekintettel nem térnek vissza skóciai birtokukra, hanem a hét végét is Londonban töltik.

Londonba hívták Daladiert és Bonnet francia külügyminisztert

(PÁRIS.) (Reuters.) A brit kormány feje telefon után azt a kérését tolmácsolhatta Daladier miniszterelnökhöz és Bonnet külügyminiszterhez, hogy jöjjenek azonnal Londonba. A francia államférfiak a meghívást elfogadták és egyes verziók szerint a mai napon már a brit fővárosban is lesznek. A francia lapok szerint Chamberlain a továbbiakban is biztosítani akarja az egyvonaltságot London és Páris között.

Lord Runciman VI. György uralkodónál

(LONDON.) (Reuters.) VI. György uralkodó délután 1 óra 50 perckor kihallgatáson fogadta lord Runcimant, aki ismertette vele a jelenlegi csehszlovákiai helyzetet. A referátum után a lord villásreggelin vett részt az uralkodónál, majd ezután visszasietett a Downing streetre.

ROOSEVELT ELNÖK ÁLLANDÓ PERMANENCIÁBAN

(WASHINGTON.) (United Press.) Roosevelt elnök a hét végét is Washingtonban tölti és nem tartotta meg az amerikai szabadság kivívásának 150 éves évfordulójára tervezett beszédét sem. Amint közlik az elnök minden figyelmét az európai események felé fordítja és szükség esetén hajlandó közvetítő lépések megtételére is. Ugyancsak permanenciában van Cordell Hull külügyi államtitkár is, aki állandó érintkezést tart fenn a brit, francia, német és olasz nagykövetekkel.

A csehszlovákiai helyzet és a külföldi sajtó

(LONDON.) (Reuters.) A nemzetközi sajtót Mussolini miniszterelnök ma megtartandó beszédén és a brit minisztertanács határozatain kívül a csehszlovákiai helyzet foglalkoztatja. A Times szerint minden körülmények kö-

zött felül kell vizsgálni a jelenlegi helyzetet és az igazságnak és a történelmi fejlődésnek megfelelő változásokat kell behozni a most fennálló egyezményekbe, hogy igazságos és maradó békét lehessen teremteni. A csehszlovákiai helyzet — még ha ideig-óráig el is lehet halasztani a döntést — továbbra is csak veszélyeztetője marad a békének. Ezt be kell látniok egyrészt a prágai kormány tagjainak is, akiket rá kell venni az eredmények megtételére, de be kell látnia Berlinnek is, amelyet mérsékelni kell esetleges túlzott követeléseiben.

A Nws Chronicle ezt írja: Chamberlain miniszterelnök már Németországi látogatása elő ttazt akarta tanácsolni Párisnak, hogy teljes semlegességet tanúsítsanak a csehszlovák kérdéssel kapcsolatban. Ha Páris ezt elfogadta volna, úgy legalább mindjárt hivatkozhatott volna arra, hogy London nélkül egymaga mit sem tehet. Örök kár volna kisebbségi kérdések miatt európai háborút előidézni, akkor, amikor a brit közvélemény legnagyobb része tiltakozik a beavatkozás ellen.

A Daily Mail véleménye az, hogy csak úgy lehet megfelelő s tisztességes békét létrehozni, ha százszázalékosan fiavelembre veszik a kis népek önrendelkezési jogát. A Daily Telegraph and Morning Post szerint meg kell fogad-

Caillaux figyelemreméltó beszéde

(PÁRIS.) (Uavas.) Caillaux volt francia miniszterelnök tegnap délelőtti választókerületében nagy beszédet tartott, melyben kitért a csehszlovákiai helyzetre is. Erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Chamberlain miniszterelnöknek és Halifax külügyminiszternek jutott osztályrészül az a háládatlan feladat, hogy ebben az óriásivá nőtt kérdésben kielégítő megoldást teremtsenek meg. A felelősség túl nagy és ezért Chamberlain rendkívül helyes érzékkel ennek megosztására törekedett akkor, amikor Hitler kancellárt felkereste. További igen helyes lépése volt az, hogy Londonba hívta tanácskozássra Daladiert és Bonnet-t, akinek szintén osztaniuk kell a rendkívül nehéz feladatot. Franciaország polgári elemei a kérdéssel kapcsolatban követelik, hogy

Mussolininek azt a tanácsát: Nincs szükség fél megoldásokra és ezért a kisebbségi kérdést most minden érdekre való tekintet nélkül haladéktalanul rendezni kell. A francia sajtó véleménye szerint meg nem késő a kérdés rendezése. A Matin úgy véli, hogy helyrehozhatatlan szerencsétlenséget okozna, ha csak a szudéta-német kérdést intéznék el és különbségeket tennének a kisebbség és kisebbség között. Ezt azoknak, akik a jelenlegi probléma megoldásában résztvesznek és ezzel haladéktalan felelősséget vállalnak magukra, számolniuk kell.

Az olasz lapok szerint a csehszlovák kormány minden erejével közd a népszavazás gondolata ellen, azt azonban előadni nem lehet, mert enélkül minden megoldási kísérlet lehetetlennek válik. A nyugati hatalmak kötelessége, hogy értésére adják Prágának: nem engedik egy kis állam belügyei miatt lángba borítani a világot.

Rendkívül figyelemreméltó a tengyel sajtó újabb és igen energikus állásfoglalása e kérdésben. A Curier Poranny szerint elkerülhetetlen az össze tüzés Varsó és Prága között abban az esetben, ha a Csehszlovákiában élő 200 ezer lengyel nem kapja meg ugyanazokat a jogokat, amelyeket a cseh nemzetiség önmaga számára 20 év óta megszerzett és gyakorolt.

vallásos lelkiismeretességgel és minden szempontot figyelembe véve, vizsgálják meg a lehetőségeket és olyan megoldást javasoljanak, amely a kisebbségi kérdést méregfogat egyszer és mindenkorra kihuzza. Franciaország népének legnagyobb része eleve tiltakozik, az ellen, hogy ideológiai különbözőségek miatt háborút provokáljanak és remélik a bölcs megoldást.

CIANO GRÓF TÁRGYALÁSAI (RÓMA.) (Stefani.) Ciano gróf tegnap kihallgatáson fogadta lord Perth helyettesét, a brit nagykövetség jelenlegi vezetőjét és vele másfélórás megbeszélést folytatott. A megbeszélések a beavatottak közlése szerint a csehszlovákiai helyzettel állanak kapcsolatban. Ugyanakkor Londonból közlik, hogy lord Perth nagykövet megszakította szabadságát és Chamberlain miniszter-

elnök utasítására bizalmas természetű közlésekkel ellátva visszautazott Rómába

Kundt kiáltványa

(PRÁGA.) (Ceteca.) A szudéta-német párt parlamenti csoportjának vezére, Kundt képviselő, tegnap kiáltványt intézett a szudéta-német lakossághoz, amelyben hangsúlyozta, hogy az a tény, hogy a prágai kormány a szudéta-német párt működési jogát felfüggesztette, mit sem változtat a meglevő helyzeten. A szudéta-németeknek bármilyen szenvedés árán is ki kell tartani követeléseit mellett, mert csak így tudja biztosítani létét amelyet elsőrendű veszély fenyeget. A legfontosabb — hangzik a kiáltvány — a népközüsségi eszme ébrentartása. Valamennyien egyvert és egy valamennyiért!

Állandóan szaporodik a menekültek száma

(BERLIN.) (DNB.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint a menekültek száma tegnap esti elérte a 27.000-et, akiket Glatz környékén helyeznek el az e célra megépített szükségábrókban. Berlinből jelentik, hogy Prágából több külföldi főiskolai hallgató, többek között 11 hindu diák is átlépte a német határt, arra való hivatkozással, hogy a csehszlovák fővárosban uralkodó ideges állapot miatt jobbnak látták az egyetemet elhagyását. Két nagy hollandiai társaság tisztviselői is átutaztak Németországon.

HÁBORÚS HANGULAT ÉS KESZÜLŐDÉS A NÉMET TÁVIRATI IRODA ÉS NYUGALOM A CSEHSZLOVÁK SAJTÓIRODA KÖZLÉSE SZERINT

(BERLIN.) (DNB.) A német távirati iroda legutóbbi híradásai szerint Csehszlovákiában az utolsó 24 óra alatt fokozódott az izgalom és a háborús hangulat. A határok mentén mindenütt készülődések folynak, amelyek tisztán észlelhetők és a határvonásról szabad szemmel is jól kivehetők. Ugyanakkor Prága hivatalos köréi rend és nyugalomról adnak jelentéseket és hivatkoznak arra hogy még a gyülekezési szabadságot sem korlátozták annyira, hogy meg ne tartanak például a Magyarországi-Csehszlovákia nemzetek közötti labdarúgó mérkőzést.

LEGUJABB JELENTÉSEK (POZSONY.) (MTY.) Aussigból érke-

zett jelentések szerint az augsburgi gyűlési művek épületeit és telepét katonaság szállotta meg. A fontosabb műhelyeket aláaknázták és kilométer hosszú gyújtószinórokat húztak egy központba abból a célból, hogy veszély esetén levegőbe röpíthessék az egész üzemet.

(TEPLITZ-SCHÖNAU.) (STP iroda.) Tepitz-Schönauban belügyminiszteri rendeletre felfegyverezték a kommunista párt tagjait és azokat katonai szolgálatba osztották be. Braunauban erős katonai készenlét szállotta meg a helységet Gépfegyvereket állított fel az uccakeresztezéseken és általános házkutatást tartottak.

(KASSA.) (MTL.) A rendkívül szigorú belügyminiszteri és nemzetvédelemügyi rendelkezéseket kiterjesztették a felvidékre is, ahol megkezdődött a gyanús személyek letartóztatása és internálása. Ugyanakkor Pozsonyból közlik, hogy belügyminiszteri rendelkezésre több magyar párti vezetőt vettek őrizetbe.

(PRÁGA.) (Ceteca.) A Lidove Noviny szerint a csehszlovák katonai vezetés el van szánva arra, hogy minden körülmények között megőrizze hazája határainak sértetlenségét és ebből a célból egy emberként sorakozik az integritás gondolatá mögé. Ugyancsak Prágából közlik, hogy a csehszlovák kormány előkészítette az általános mozgósítási parancs-rendeletet, amely szerint a férfi lakosságot 18 évtől 45-ig a női lakosságot 21-től 28-ig háborús szolgálatra kötelezik.

(ASCH.) (SDP iroda.) Prágában olyan hírek terjedtek el, hogy a szudéta-német párt parlamentj csoportjának egyes vezetői tagjai új pártot akarnak alakítani. Ezeket a híreket a párt hivatalosan cáfolja és még az egységbontás gondolatát is visszautasítja.

(LONDON.) (Reuters.) Berlinben tegnap a hatóságok letartóztattak két csehszlovákiai állampolgárt kémkedés gyanúja miatt.

(PÁRIS.) (Havas.) A Havas távirati iroda munkatársa tegnap este a következő helyzetjelentést adta le:

„Alkalmam volt a szudéta-német vidéken több helységet meglátogatni és ott a következőket tapasztaltam: Klingenthalnál a csehszlovák katonaság lezárta a német határt, aláaknázták a szorosokat és őrzi az utakat. Voltam Falkenauban is, ahol teljes rend és nyugalom uralkodik annak ellenére, hogy a német irodák összetűzésekről számoltak be. Innen öt szudéta-német vezető-ember szökött át Németországba. Meglátogattam Schwaderbachot, ahol a helyzet egészen más. Itt ugyanis egy szudéta-német portyázó csoport és a csehszlovák határőrség között összetűzésre került a sor melynek folyamán a szudéta-németek legnagyobb része átlépte a határt és Németországba menekült.

(PRÁGA.) (Ceteca.) A prágai távirati iroda jelenti, hogy a Berlinben letartóztatott 15 csehszlovák állampolgárt Wienbe szállították és azok a wien-i vöröskereszt egyesületében nyertek elhelyezést. A többiek szabadlábra helyezték.

(PRÁGA.) (Ceteca.) Tegnap temették el Altrolauban a legutóbbi összetűzés 8 cseh csendőr áldozatát a Sokol kiküldöttjeinek jelenlétében.

Diplomáciai tárgyalások az angol külügyi hivatalban

(LONDON.) (Reuters.) Az általános és nemzetközi izgalomra jellemző, hogy tegnap a brit külügyi hivatal egymás után keresték fel a külföldi államok képviselői. Megjelent Kennedy, az észak-amerikai Egyesült Államok nagykövete és hosszabb megbeszélést folytatott Buttlér külügyi államtitkárral. Később a japán követ is felkereste a külügyi hivatalt és felvilágosításokat kért a nemzetközi helyzetre és Anglia álláspontjára vonatkozólag.

HITLER ÁLLÍTÓLAGOS FELTÉTELEI

(PÁRIS.) (Havas.) A franciák sajtó egy része, nevezetesen a Petit Parisien tudni véli azokat a feltételeket, amelyeket Hitler kancellár a szudéta-német kérdésben a Chamberlain miniszterelnökkel folytatott tárgyalás során leszöge-

zett. Ezek a feltételek három pontban foglalhatók össze:

1. Azokban a kerületekben, ahol a szudéta-németek többségben vannak, népszavazás, szudéta-német polgármesterek felügyelete mellett.
2. A vegyes kerületekben föderáció felállítás a csehszlovák köztársaság állam keretén belül.
3. Az európai öt nagyhatalom garanciája az újonnan megvonandó határok tekintetében.

Erre vonatkozólag az Epoque így ír: Hitler feltételeire a következőkben válaszolhatunk:

1. Hitler nyilvánvalóan le akarja igazni a szudéta-német területeket
2. A csehek erőiesen védekezni fog-

A londoni minisztertanács

(LONDON.) (Reuters.) A rendkívül feszült érdeklődéssel várt minisztertanács tegnap délelőtt 11 órakor kezdődött és Chamberlain miniszterelnökön kívül 20 kormánytag és lord Runciman vettek részt rajta. Megelőzőleg Chamberlain miniszterelnök Sir John Simon kincstári kancellárral, Samuel Hoare belügyminiszterrel, lord Halifax külügyminiszterrel, Vansittart külügyi tanácsadóval Varr főpécsettörrel, Runciman lorddal és Cadogan államtitkárral folytatott előkészítő megbeszéléseket. A miniszteri tanácskozásról nem adtak ki még hivatalos jelentést, de okvetlen sor kerül rá, mer a közönség érdeklődése óriási. A külügyi és miniszterelnöki palota környékét nagy közönség lepte el, amely izgatottan lesi a híreket.

Ujabb jelentés a londoni minisztertanácsról

(LONDON.) (Reuters.) A minisztertanácsot pontban 1 óra 27 perckor félbeszakították és a kormány tagjai elhagyták a Downing Street Inspekciós szolgálatra Cadogan külügyi államtitkár és Ashton Gwatkin, lord Runciman tanácsadója maradtak vissza. A megbe-

Feltartóztatták a prágai német követség sajtó attaséját

(PRÁGA.) (Reuters.) A prágai német követség sajtóattaséja Gregory és kísérete Beta, automobilon a szudéta-német területek megsemmisítésére indultak. Utközben csehszlovák katonaság tartóztatta fel kocsijukat és irányuk megváltoztatására kényszerítette. Eközben egy katona letépte az autóról a horogkeresztes német zászlócskát és azt széttepte. Az ügynek diplomáciai folytatása lesz.

Szombaton reggel indultak el Londonba Daladier és Bonnet

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter szombaton reggel 8 órakor repülőgépen utnak indultak, hogy eleget tegyenek Chamberlain miniszterelnök meghívásának.

Hodzsá rádió szövege

(PRÁGA.) (Ceteca.) Hodzsá csehszlovák miniszterelnök ma, vasárnap délután 1 órakor (romániai idő) rádiószózatot intéz a nemzethez.

ELUTAZOTT A PRÁGAI NÉMET KÖVET

(PRÁGA.) (Ceteca.) Eisenlöh prágai német követ tegnap reggel elhagyta a cseh fővárost és Berlinbe utazott. Mestny berlini csehszlovák követ jelenleg szintén nem tartózkodik állomáshelyén.

Az Emberi Jogok Ligájának kiáltványa

(PÁRIS.) (Havas.) Az Emberi Jogok Ligája tegnap kiáltványt bocsátott ki, amelyben kéri hogy a csehszlovákiai kisebbségi kérdés megoldását bizzák a Népszövetségre

Moszkvai vélemény

(MOSZKVA.) (Tass.) A Pravda cikke szerint a csehszlovák kormány erőteljes, rendet biztosító intézkedései nyomán a belső helyzet kedvezően alakul a kormányzatra nézve

— Ezért — írja a lap — a csehszlovákiai probléma nehéz ugyan, de nem megoldhatatlan. Európa államainak összefogott fogniok Csehszlovákia megmentése érdekében, mert ez a békét is jelenti, az olyan megbeszélések azon-

nak

3. Mi szövetségei vagyunk Csehszlovákiának.

4. Anglia kijelentette hogy nem hagy cserben minket.

5. Olaszország fenyegető rezerváltságot tanúsít, tehát nem szükséges külön hangsúlyoznunk, hogy Franciaország megérti a helyzetet és egységesen áll helyt a kérdésben

Benes elnök állítólagos memoranduma

(LONDON.) (Reuters.) Prágai jelentések szerint Benes köztársasági elnök lord Runcimannak elutazásakor memorandumot nyújtott át, amelyben a leghatározottabban tiltakozik a népszavazás gondolata ellen.

szeléseket a kormány délután 4 órakor újra megkezdte.

RÉSZLETEK A LONDONI MINISZTERTANÁCSRÓL

(LONDON.) (Reuters.) A minisztertanács folyamata alatt úgy Chamberlain miniszterelnök, mint lord Runciman hosszú és részletes beszámolót adtak a csehszlovákiai jelenlegi helyzettel kapcsolatban kiküldetésüket, illetve feladatukat illetően. Az előadottakra vonatkozólag az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy Chamberlain és Hitler kancellár találkozója felmérhetetlenül nagy jelentőségű viszont Runciman lord missziója éppen fontos volt, mert közösen olyan bizakodó légkört teremtettek meg, amely a kibontakozást és Daladier, valamint Bonnet látogatását is lehetővé teszi

Ujabb hírek csehszlovákiai állampolgárok letartóztatásáról

(BERLIN.) (Reuters.) A berlini katonai hatóságok tegnap a berlini csehszlovák követség jelentése szerint 22 csehszlovák állampolgárt tartóztattak le Berlinben. A hír még komoly meg erősítésre szorul.

ban, amelyeket Chamberlain és Hitler folytattak Berchtesgadenben, csak a háborús feszültséget fokozzák.

Grandi gróf a brit miniszterelnökségen

(LONDON.) (Reuters.) Grandi gróf a tegnapi brit minisztertanács alatt megjelent a miniszterelnökségen és hosszabb megbeszélést folytatott Cadogan államtitkárral.

MIÉRT NEM UTAZHATOTT ESZTERHÁZI JÁNOS KÉPVISELŐ MAGYARORSZÁGBA?

(POZSONY.) Eszterházi János, a felvidéki magyar párt egyik vezére szombaton szabályos utlevéllel át akarta lépni a csehszlovák határt hogy látogatást tegyen Budapesten élő rokonainál. A képviselőt a határon a csehszlovák hatóságok feltartóztatták és elkobozták utlevelét, azzal a megokolással, hogy 18 évtől 60 évig bezárólag egyetlen férfi sem hagyhatja el a köztársaság területét.

A magyar rádió hírszolgálat a csehszlovákiai eseményekről

(BUDAPEST.) A feszült európai helyzetre való tekintettel, a magyar rádió naponként kétszer műsoron kívüli híradásban számol be a csehszlovákiai és európai kérdés újabb fejleményeiről.

CHAMBERLAIN MEGOLDÓ TERVE

(LONDON.) A kiszivárgott hírek szerint Chamberlain és Hitler a jövő hét első napjaiban folytatják tanácskozásaikat. Chamberlain ezen az új megbeszélésen — meg nem erősített hírek szerint — következő 4 pontból álló tervezet elfogadására igyekszik rábírni a kancellárt:

1) Csehszlovákia azokat a területeket, amelyeken a lakosságnak több, mint 50 százaléka szudéta-német, átengedi Németországnak.

2) Azokon a területeken, ahol a német lakosság nem éri el az 50 százalékot, bevezetik a kantonális rendszert.

3) Az új határokat Lengyelország,

Magyarország, Németország, Románia és Jugoszlávia együttesen garantálják

4) A kérdés ilyen módon való megoldását Anglia, Franciaország és Olaszország együttes biztosítéka szilárdítja meg.

MEGLAZULT A FRANCIA NÉPFRENT

(PÁRIS.) A nemzetközi helyzet fontos változásokat hozott a francia bel politikai helyzetben és a pártok erő viszonyában is. A népfreont belső kohéziója határozottan meglazult, a szélső baloldali pártok sokat veszítettek erejükből és a jobboldali, valamint a mérsékeltbb pártok szilárdan sorakoztak fel Daladier politikája mögé.

LONDON FELKÉSZÜL MIN-DEN ESETHŐSÉGRE

(LONDON.) Bár az angol fővárosban a hangulat bizakodó, a légvédelmi osztagok parancsnokai napi 15 órán át dolgoznak, hogy minden eshetőségtől megóvják az angol főváros lakosságát. A városvédelmi parancsnokság eddig 45 millió gázmaszkot és 50 millió homokzsákokat osztott szét London polgári lakossága között.

MI TÖRTÉNT SCHWADERBACHBAN?

(BUDAPEST.) A Magyar Távirati Iroda tudósítója helyszíni szemlén volt Szászország és Csehszlovákia határán és a Schwaderbachban lefolyt eseményekről a következőket jelenti:

A cseh határról úgy a határőrség, mint a vámőrség visszavonult és az úgynevezett Leiberg vonalon helyezkedett el. Csütörtök este a szudéta-németek Németországba menekülő csoportja lefegyverezte a cseh vámőröket, akiket német területre hurcolt át és tuszként adott át a német határőrségnek. Később két gépkocsi karhatalmi megerősítés érkezett a cseh határra, amikor újabb összeütközés történt. A szudéta-németek a gépkocsiból kiszálló egyik cseh csendőrt agyonlőtték, a szorongatott helyzetben levő cseh csendőrök pedig önként megadták magukat és letették a fegyvert. A magukat megadó cseh csendőröket szintén átvitték német területre tuszként.

HITLER MUSSOLINIVEL TÁRGYAL

(PÁRIS.) Francia diplomáciai körökben úgy tudják, hogy mielőtt Chamberlain folytatná tárgyalásait Hitlerrel, a birodalmi vezér megelőzőleg, Mussolinivel fog részletes tárgyalásokat lefolytatni. A Duce és a vezér nagy fontosságú tanácskozása Abbáziában történik meg.

VISSZARENDELTEK A MAGYAR LABDARUGÓCSAPATOT PRÁGA KÖZELÉBŐL

(PRÁGA.) A mai, vasárnapra kitűzött cseh-magyar válogatott labdarúgó mérkőzés mégis elmarad. A prágai magyar követség a külügyminisztériumtól kapott rendeletre, visszairányította a cseh fővárosba szombattal reggel elindult magyar válogatott csapatot. A magyar válogatott csapat Prágától vonaton 3 órányira levő Coska Preponi vasúti állomáson kapta meg a visszahívási rendeletet és a legelő gyorsvonattal vissza is utazott Magyarországra.

ANGLIA NEM AKAR HÁBORUT

(LONDON.) A Times szerint a csehszlovákiai kérdés 12 óra alatt megoldható volna abban az esetben, ha a tárgyaló felek nem külpolitikai sikerekre törekednének és az európai államok hozzájárulnának a békeszerződések területi határozatainak felülvizsgálásához. Erre azonban jelenleg kevés a remény, 12 óra alatt ez a nagyfontosságú kérdés nem oldható meg, de az bizonyos, hogy Anglia nem akar háborút és nem is fog háborúba bocsátkozni.

TITEANU ALMINISZTER REPÜLŐGÉPEN UTAZOTT A MARASZTI NEMZETI ÜNNEPSÉGEKRE.

Bucurestiből jelentik: Titeanu Eugen, az állami propagandaosztály alminisztere repülőgépen utazott el a fővárosból Marasestibe, ahol ma, vasárnap ünnepélyesen szentelik fel a marasestii csata emlékére emelt mauzóleumot és helyezik el az 1917. évi augusztus havában megtartott nagy marasestii csatában elesett nemzeti hősök porladó csontjait.

Mire emlékeztek a marasesti mauzoleumban?

A marasesti mauzoleumban ma, vasárnap, szeptember 18-án helyezték el a földalatti kriptákba kegyeletes ünnepély keretében azoknak a nemzeti hősöknek földi maradványait, akik Mackensen német vezértábornok csapatai ellen a győzedelmes marasestii offenzívát megindították és vértanu-halált haltak a becsület mezején. A mauzoleum ünnepélyes felszentelésével és elavatásával tulajdonképpen nemzeti kötelességet teljesítettek azokkal szemben, akik életüket áldozták és vitézséggel harcoltak a román nép jogaiért és békéjéért. A volt frontharcosok szövetségére erkölcsi kötelességet teljesítette, amikor kegyelethez és elismeréshez jellelt a marasestii csatában elesett nemzeti hősök megfihéredett csontjait kriptában helyeztetni el. Volt idő, nem is olyan nagyon régen, amikor a nemzeti kegyeletnek ezt az örökségét, a hősök iránti megemlékezést és elismerést, a politikai pártok a maguk érdekében használták fel és ezek a politikai alakulatok nem riadtak attól sem vissza, hogy a halottak emlékére is saját céljaikra hasznosítsák, választási küzdelmekben Ma már megszűnt a hősök kegyeletével történő ilyen visszaélés. Ellenkezőleg, a régi vajdák és román arakodók temetkezési helyén a nép gyermekei, férfiak és asszonyok szentképeket, kereszteteket helyeznek el, örök mécseket, gyertyákat gyújtanak, segyem és bárony-szőnyegekkel díszítik virágokkal ékesítik fel a marasestii kápolnát és kriptákat.

Hadirokkantak, hadiárvak és hadiözvegyek, volt frontharcosok a múlt nősei és a jövő vízei, akik az Ország-összervezetbe tömörültek, a Román Ország Nők Szövetsége, az ország egész lépe, amelynek lelkét már áthatotta az állam működés új szelleme és üteme, vándorol zarándokló a hősök temetkezési helyére és térdén állva, buzgó imádsággal emlékezik meg róluk és kér örök nyugalmat annak a 22.000 halottnak a lelkiüdvéért és nyugalmaért, akik az 1917. augusztus havában a dicsőséges marasestii csatában hősi halált haltak és a borzalmas ütközet után Marasesti környéke visszanyerte régi nyugodt képét, a mezőkön újlag megindult a termékeny munka, kiszökött a tengerre, és az újlag zöld és virágos gyepek ékesítik azokat a területeket, melyeket övésszárókká ástak fel, amelyekben négy lyukakat vágtak az ellenséges tüzés gránátjai, ágyulövedékei és az oszlopokra erősített szeges drótból font akadályok erősítették meg a védelmi állásokat.

Az élet visszanyerte régi békés képét és a marasestii hősök csontjainak a kriptákba való elhelyezését végleg megszűnt a nagy világháború örökségének veszélye. Az, amelyet a politikai erkölcsök veszélyeztettek és amelyek eddig megakadályozták azt hogy a világháborúból keletkezett Nagyrománia Ujromániává alakulhasson át.

A feltornyosuló fekete felhők eloszlottak. A látóhatár megtisztult. A nemzetek egyetlen kötelessége az, hogy a hősök sirjánál lerója a kegyeletét az elismerés adóját, mert ezek a hősök voltak azok, akik a német hadsereg győzelmének végét vetették. A marasestii csata volt a kezdete a román nemzeti eszme győzelmének. Ez volt az első figyelmeztetés, az első jelenség az akkori közép-európai hatalmak erejének megtörésére.

Hétfőn tárgyalja a kolozsvári törvényszék a Miess-cég betörőinek büntetését. A helyi törvényszék első székfoglalója szeptember 19-én, hétfőn tartja meg a Palinszky és Tabak-ügyben a fő-tárgyalást. Mint ismeretes, a kolozsvári Miess-cégnél hónapokkal ezelőtt vakmerő betörés történt. A betörők kibontották az irodahelyiség cement padlóját és a pincén keresztül behatolva közel félmillió lej vitték magukkal. A rendőri nyomozás azután megállapította, hogy a betörés tettesei Palinszky Sámuel és Tabak Berl külföldi állampolgárok, akiknél a pénz egy részét meg is találták. A vádlottak védelmét dr. Saragea ügyvéd látja el.

A kolozsvári Magyar Színház október 10.-én kezdi meg előadásait

Hétfőn reggel megkezdődnek a próbák

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Magyar Színház nyári némaságra ítelt színpada ismét megélenkül. Hétfőn reggel 10 órakor háromnapos szünet után ismét megkezdődnek a próbák, melyek munkásságot vezetnek be. Régi szokás szerint a színi-évadot társulati gyűlés előzi meg, amelyen dr. Kádár Imre a színház igazgatója ismerteti az év programját, művészi célkitűzéseit majd buzgó és lelkes munkára inti a tagokat.

Munkatársunk a napokban felkereste dr. Kádár Imre igazgatót, akinél az évad nyitása felől érdeklődött.

— A társulat megszervezése — mondotta az igazgató — végre befejeződött. Számos darabot kezdünk bemutatni és még az évad elején bemutatásra kerül

Harczeg Ferenc „Kék róka”-ja, Csathó Kálmán „Fűszer és csemegé”-je Bokai Ragaszkodom a szerelemhez, Szilágyi Liliomfi-ja és Szilágyi Márkus: Nem leszek halálatlan című zenés vígjátéka. A Bokai darabot Kolozsváron a szerző rendezi és egyszerre kerül bemutatásra Kolozsváron és a budapesti Belvárosi Színházban. A Liliomfi Szabados Árpád dolgozta át modern színpadra. A kolozsvári Magyar Színház október 10-én nyitja meg kapuit a közönség részére. A korábbi kezdés lehetetlen volt, mert a világitási berendezés átépítése még nem készült el. A színtársulat a kolozsvári ünnepélyes évad-nyitó előadás előtt így kénytelen néhány napot Temesváron vendégszerezni.

Ünnepélyesen nyitották meg az új iskolai évet Marosvásárhely két ki-sebbségi tanintézetében

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Két ragyogó multra visszatekintő középiskola tartotta meg iskolai évadnyitó ünnepségét, a nemes célkitűzés komolyságával.

A református kollégium évnyitó ünnepségein Kovács Benedek vallásnár mondott gyönyörű imát, ami után Nagy Endre az ősi intézet fáradhatatlan igazgatója nyitotta meg, emelkedett szavakkal az 1938—39-es iskolai évet. Utalt a kitűnő igazgató az új átcsoportosítási törvényekre, majd elismerését és háláját fejezte ki az intézetből eltávozó tanároknak, dr. Farcsády Eleknek és Lupsa Ioannak. Majd Horváth András torna, valamint Piskolti Gábor rajztanárok beiktatása következett, akik ezúttal tartották meg színvonalas székfoglalóikat. Közölte az igazgató azt is, hogy Kiss Ernő helyettes tanárnak, valamint D. Martinast óraadó

tanárnak nevezték ki akiket melegen üdvözölt.

A katolikus gimnázium évnyitó ünnepségét a plebania templomban megtartott Veni Sancte és szentmise előzte meg, amit Petres Kálmán régens celebrált, ezt követően a gimnázium tornatermében Angi Dénes igazgató emelkedett szavak kíséretében parentálta el az egyetemes katolikus nagy halottját, Vorbuchner püspököt.

Beszélt a közszereketben álló igazgató az ifjúság feladatairól és örömmel közölte, hogy egy gimnázium, valamint a tanítóképző, de legfőképpen a képző mellett működő elemi gyakorló iskola létszáma örömdentesen gyarapodott.

Ezt követően dr. Végh Sándor tanár olvasta fel az intézet fegyelmi szabályait, ami után felhangzottak a pápai himnusz akkordjai.

A kivetési pénzügyigazgató nem lehet többé az adófelbevezési bizottság tagja, ha az adózók felebbezése eredményes és új adómegállapítást rendelnek el

(BUCURESTI.) Az egész ország területén — mint megírtuk — szeptember 15-én megkezdtek működésüket az adófelbevezési bizottságok. A bizottságok, amelyek előtt a kincstár érdekeit az illetékes pénzügyigazgató képviseli, a felebbezéseket a beérkezés sorrendjében tárgyalják le. A pénzügyminisztérium most rendkívüli szigorú intézkedést fogantatott a felebbezési bizottságok működésével kapcsolatban a kivetési pénzügyigazgatók terhére. Abban az esetben ugyanis, ha az adófizető fele-

bzését a bizottság elfogadja és új adókivetést rendel el, az illetékes adókivetési pénzügyigazgató nem működhet tovább a felebbezési bizottságban és helyét más pénzügyi tisztviselő foglalja el az államkincstár képviselőjeként. A pénzügyminisztérium ezzel az intézkedésével azt a célt akarja elérni hogy a kivetési pénzügyigazgatók az adófizetők terhére megállapított közterheket a tényleges helyzetnek és az adózó fizetési és teljesítőképességének megfelelően róják ki.

Mussolini ma rádióbeszédben szögezi le Olaszország álláspontját az európai kérdésekben

(RÓMA.) (Stefani.) A világ érdeklődésének figyelme ma, vasárnap Triesté felé terelődik, ahol Mussolini miniszterelnök fogja megtartani nagyszabású kül- és belpolitikai kérdéseket felölelő beszédét. A Duce szavait nemcsak az olasz, hanem az összes német, nemzeti spanyol, jugoszláv, bulgár, magyar és két angol állam is közvetíteni fogják. A beszédet Mussolini miniszterelnök romániai időszámítás szerint pontban délelőtt 11 óra 30 perckor tartja meg Beavatott körök szerint a Duce ki fog térni a csehszlovákiai helyzetre és követelni fogja az összes népkisebbségek önrendelkezési jogának elismerését. Kijelenti hogy Berlin és Prága viszállyában teljes erejével Berlint támogatja és ezt azok után a sajtóhangok után, amelyekkel Hitler vezér és kancellár Nürnbergben megtartott beszédét kísérték, mindenki így is várja. A Cor-

riera dela Sera tegnapesti vezércikkében a következőket írja:

— Mussolini miniszterelnök a jelenlegi rendkívül súlyos külpolitikai helyzettel kapcsolatban szükségét érzi Itália álláspontjának félreérthetetlen lefektetésére. A triestei szavak tehát ezért éppen olyan határozottak lesznek, mint a nürnbergiek voltak. London és Párisnak, de Prágának is tudomásul kell venniük, hogy Olaszország minden téren szolidaritást vállalt a Harmadik Birodalommal, amire a fennálló szerződések kötelezik is. A feltétlen szolidaritást azonban nem azért fogja hangsúlyozni, hogy a háborúra buzdítson hanem inkább azért, hogy esetleges konfliktus esetén erőteljes támogatásban részesítse szerződéses feleit és ezzel problematikusá tegye az ellenfél győzelmi esélyeit. Eppen olyan békét szolgáló lesz a beszéd, mint a nürnbergi

volt és ha ideológiai ellenfeleink meg tudják érteni jelentőségét, akkor nem hangzik el hiába.

Hasonlóképpen irnak a többi olasz lapok is. A külföldi sajtó is feszült érdeklődést tanúsít és a Timse szerint nem látszik kizártnak, hogy az események várható fordulatot fognak venni általa.

Rejtélyes gyilkosság Szeged közelében

(SZEGED.) A várostól nem messze, a Tisza partján 20—25 esztendősnak látszó fiatalember hullájára bukkantak. Nem messze tőle eldobott vasuti jegyet találtak, amelyet három nappal ezelőtt a budapesti Nyugati-pályaudvar pénztáránál váltottak. A hulla ruházatának zsebében semmiféle igazoló irás nem volt, fehérműjében sem találtak monogramot, s így tehát személyazonosságát mindeddig nem tudták megállapítani. Az áldozat testén súlyos külső sérülések nyomai látszanak, a nyomozó közegek feltételezése szerint tehát bűntény történt. A gyilkosság felderítése ügyében széles körben megindult a nyomozás.

Betörők kifosztották Nagyajta és Uzon község adóhivatalának pénztárát

(SFT.-GHEORGHE — SEPSISZENT-GYÖRGY.) A közeli Nagyajta és Uzon községekben eddig ismeretlen tettesek vakmerő betöréssel lopást követtek el. A betörők felfeszítették Nagyajta község adóhivatalának pénztárát, ahonnan 200 ezer lej készpénzt vittek magukkal, azután nyomtalanul eltűntek. Felbuzdulva a sikeren az ismeretlen betörők látogatást tettek Uzon községben is, ahol szintén felfeszítették az adóhivatal pénztárszekrényét, amelyből azonban csak mindössze 7000 lejt tudtak zsákmányolni, mert az uzoni adófőnök — értesülve a korábban történt nagyajtai betörésről — lakására vitte és ott őrizte meg az adóhivatalba befolyt több mint 200 ezer lejt. A csendőrség Jon Picu sepsiszentgyörgyi ügyészégi megbízott irányítása mellett széleskörben kezdte meg a nyomozást a vakmerő kasszafurók kézrekerítése érdekében.

— Rendőrségi hírek. Élénk tevékenységet fejtett ki a kolozsvári rendőrség a legutóbbi 24 óra alatt. Tegnap a délutáni órákban O. A. 13 éves gimnázista fiút Rostas Augustin Kolozskara községi 26 éves betegeshajlamú fiatalember a Mihail Viteazul téren becsalt az egyik kapu alá és ott szerelmi valomással szédítette Kis üvegecskét vet ki a zsebéből és annak tartalmával beparfümözte majd karonfogta és a Londrei és Masaryk-uccán lefelé akarta magával vinni. A kisfiú rosszat sejtve, segítségért kiáltott. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőr előállított, őket a központi rendőrségen, ahol megkezdtek a kihallgatásukat. A vallatás során kiderült, hogy Rostas Augustin fiatalember beteges hajlamu, miután teljesen beismert vallomást tett, átadták az ügyészségnek. — Estefelé a kolozs megyei Magyarországi község csendőrsparancsnoka telefonon értesített a kolozsvári rendőrséget, hogy letartóztatták Sopron Mária, Sopron Silvia Sopron Belita és Lukács Vasile falubeli lakosokat, akiknél rengeteg lopásból eredő holmit találtak. Vallatásuk során nevezettek beismerték, hogy tárgyakat Kolozsvárról loptak el, de nem tudták megnevezni pontosan, hogy melyik kereskedőktől. A kolozsvári rendőrség büntügyi osztályának detektívei azonnal nyomozást indítottak annak megállapítására, hogy a Magyarországi községbeli alkalmi tolvajok kikől lopták el a náluk talált nagyértékű tárgyakat. — Oros Joan Marechal Foculuton levő vendéglős feljelentésére rendőrség büntügyi osztálya őrizetbe vette Miron Emil Cipariu-uccában lakó férfit, aki az elmúlt éjjel 50 fej káposztát lopott a feljelentő vendéglős Békás határában levő kertjéből. Miután a bűnjelket is megtalálták a feljelentett birtokában és Miron is töredelmes vallomást tett kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

Örök pihenőre helyezték a gyulafehérvári katedrális hármasszámú kriptájában Vorbuchner Adolf erdélyi püspököt

A néma gyász és mélységes megrendülés komor pompájában ment végbe a nagy temetés

(ALBA-IULIA—GYULAFEHÉRVÁR.) Késérő érzés az újságíróknak most itt lenni. Felujulnak benne a régi emlékek. A két és fél év előtti fenyves püspöki beiktatás. Vorbuchner Adolf püspök jóságos arca és mindenütt szétáradó meleg lelke. És már villan a kép, a maga komor és sötét gyászpompájával. A nemeslelkű püspök örökre elnémulva ott pihen a disztes érckoporsóban, a ravatal az ősi székesegyház főhajójában a katafalkon nyugszik. Körötte virágerdő, égő gyertyák, mély csönd és még mélyesébb keserűség és bánat a lelkekben. Erdély főpásztora halott.

GYÁSZÜNNEPÉLY TORDÁN
A püspök holttestét szállító gépkocsi pénteken délelőtt vonult keresztül Tordán. Amikor a fekete kandelaberekkel díszített autó a kivilágított és fekete gyászleppellel bevont tordai róm. kath. templomhoz érkezett, a város összes harangjai megkondultak. A templomban Sipos Sándor tordai főesperes végzett rövid gyászszerbartást és elhelyezte a tordai róm. kath. egyház koszorúját a koporsóra. A város egész lakossága, felekezeti különbség nélkül megrendült lélekkel osztozott a nagy gyászban. Hasonló mély megilletődöttséggel vett örök búcsút rajongva szeretett főpásztortól Nagyenyed és az utbaeső, többi jelentősebb helységek katolikus és más felekezeti hívő társadalma is.

PÜSPÖKI INFULA AZ ÉRCKOPORSÓN

A Gyulafehérvárra érkezett és a nagy halottat magában rejtő érckoporsót előírászerű gyászszerbartások közepette helyezték ravatalra, amelyen állandóan égtek a hatalmas gyertyák és a hívők és a gyászban osztozók végeláthatatlan sora járult a koporsóhoz örök búcsút venni Erdély főpásztortól. Gyulafehérvár városán a mélységes gyász csöndes megilletődöttsége ült. Szombaton kora reggel már rendkívül megélték az ősi székesegyház környéke. Gépkocsik, kocsik és a különféle járművek hatalmas tömege hozta az ország minden részéből a gyászban osztozni akarókat és az előkelőségeket. A román kormány képviselőjében Jenciu kultuszminisztériumi vezérigazgató, a bucarestii pápai nunciust titkár, a királyi helytartóság részéről Papp Danila tábornok, királyi rezidens, a katonaság képviselőjében több magasrangú főtitkár, az erdélyi ref. egyházkerület nevében dr. gróf Bethlen György főgondnok és Kádár Géza esperes jelentek meg a végtisztességen. Kolozsvártól közel száz előkelőség jelent meg az egyházmegyei tanács, a róm. kath. egyházközség, a Báthory Apor szeminárium, stb. képviselőjében. Az előkelőségek végtelen sorát le sem lehet írni. Itt voltak a gör. kat. és gör. kat., a lutheránus, az unitárius, református és zsidó egyházak kiküldöttei. Pop Iosif Szentjohi apát, Horváth György bucarestii kanonok, a nagyváradi püspökség részéről, Pakocs Károly nagybányai pápai kamarás, a temesvári püspökségtől Unterveger Lothar és Rech kanonok, Baba gör. kat. főesperes dr. Wild E. a minorita egyház aradi feje, dr. Biró Vencel piarista rendfőnök, dr. Gyárfás Elemér, az egyházmegyei tanács világi elnöke, dr. Jelen Gy. dr. Inczedy Jókman Ö., dr. Betegh Miklós, a Kath. Népszövetség elnöke, P. Vándor Vitális, a ferenc-

rendiek tartomány-főnöke, dr. gr. Bethlen Györgyné, Groza Ioan volt miniszter, dr. Szász Pál, az EGE elnöke, stb., stb.

Az EGE képviselőjében dr. Szász Pál, mint a nagyenyedi Bethlen kollégium főgondnoka, Elek Viktor, a nagyenyedi Bethlen kollégium rektora, dr. Nagy Endre, a csombrodi gazdasági iskola igazgatója és Demeter Béla, az Erdélyi Gazda szerkesztője kíséretében disztes koszorút is helyezett a rava-

talra. Külön koszorút helyezett a kolozsvári Kath. Kör hatalmas küldöttsége Leitersdorfer Sándor vezetésével, a nagy számban megjelent nagyszabású, akiknek Vorbuchner püspök évekig plebánusuk volt és rengeteg katolikus intézmény és testület. A fehér püspöki infulával a disztes érckoporsó babér és virágerdő és fényzőn közepette a hatalmas boltívű templom mélyében lenyűgözően megrázó hatást gyakorolt minden megjelent szívére.

A gyászszerbartás

Délelőtt 10 órakor már zsúfolásig megtelt az óriási befogadóképességű székesegyházi templom. Papok, világiak, katonai méltóságok és hívők ezrei gondos elrendezésben. A templombelsőn a Majláth gimnázium növendékei állottak sorfalat. Dr. Maczalik Győző kanonok szerbartásmester irányítja az előírászerű gyászszerbartást, Gajdáczy Béla irodaigazgató segédletével. Az első sorokban az előkelőségek, mögöttük a különböző testületek és intézmények, oldalt a papság, háttérben a hívők ezrei. A főhajóban van a koporsó a ravatalon, előtérben a gyász színei, beöltöztetett főltár, oldalt a teológiai énekkar egyik felől, másik felől pedig a szerbartásban segédkező papság. Harangzugás jelzi a temetés megkezdését, majd a karinges papság egyházi rangsorban seregelve égő gyertyákkal indul a püspöki hajlékba, hogy a gyászszerbartást végző Cisar érseket, Fiedler és Pacha nagyváradi, illetve temesvári püspököket, valamint a nekik segédkező Bilinszki, dr. Boga, Zomorai Dániel, Balázs Ferenc, stb. kanonokokat, főespereseket átkísérje a templomba. Visszatérésük után az érsek és a főpapi segédlete csendben végzi a gyászszerbartást, mialatt az egyházi és főgimnáziumi énekkar svászdalokat intonál. A requiem befejezése után, amely mindvégig méltóságteljes komor pompában folyt le, a papság előírászerűen egyházi rangsor szerint külön-külön vesz búcsút nagy halottjától. Utána pedig megindul a gyászménet, amelynek utja alig néhány száz lépés.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A British Airways Company tegnap mutatta be legújabb rendszerű utasszállító és segédmotorokkal felszerelt gépét, amelynek technikai szakértők szerint ugyiszólván lehetetlenné teszi a szerencsétlenségeket.

(MARSEILLE.) A sztrájkoló dokkmunkások és a kivezényelt katonaság között összetűzésre került a sor, amelynek folyamán több személyt letartóztattak.

(PÁRIS.) A Miller tábornok eltűnéséhez hasonló esetben folytat lázas a francia rendőrség. Egy ismert orosz emigráns politikusról van szó, aki 4 nappal ezelőtt eltűnt lakásáról és azóta hiába keresik.

(BUDAPEST.) Imrédy magyar miniszterelnök kihallgatáson jelent meg Gödöllőn Horthy kormányzó előtt és ismertette a jelenlegi kül- és belpolitikai helyzetet.

(TATATÓVÁROS.) A külföldi távlovagló turájuk során Tatatóvárosba öket. A vendégek délután tovább folytatják útjukat a magyar főváros felé.

(KARCAG.) A Karcag határában kőolaj furásokat végző társaság tegnap

talra. Külön koszorút helyezett a kolozsvári Kath. Kör hatalmas küldöttsége Leitersdorfer Sándor vezetésével, a nagy számban megjelent nagyszabású, akiknek Vorbuchner püspök évekig plebánusuk volt és rengeteg katolikus intézmény és testület. A fehér püspöki infulával a disztes érckoporsó babér és virágerdő és fényzőn közepette a hatalmas boltívű templom mélyében lenyűgözően megrázó hatást gyakorolt minden megjelent szívére.

A GYÁSZMENET

Felbug az ének: *Ments meg Uram minket!* A papság, amely a női szerzetesrendek és missziós nővérek csoportja után égő gyertyákkal és karinges egyházi rangsor szerint vonul az élen elszorult szívvel énekel. A halál keserű és fájdalmas énekét. A papság mögött a katonai és világi méltóságok, a testületek és intézmények képviselői, az iskolák növendékei és a koszorúvivők következnek, a sok-sok ezer főnyi tömeg előtt. Utjuk a templom főbejáratától kis, néhány száz lépésnyi félkörívben a székesegyház egyik kis oldalbejáratához visz, ahol a 3. számú kriptá már elő van készítve, várja örök pihenőre a halott főpásztort. A katonaság a gyász és együttérzés jeléül a kürtökön végtisztességet fúj, felzengenek megegyeszer a *Circum dederunt* igéi, rövid gyászszerbartás és Vorbuchner Adolfot, Erdély püspökét érckoporsójában magába fogadja egy kis néma kőkriptá. A koporsót elhelyezik, befalazzák és Vorbuchner Adolf püspök földi pályafutása befejeződött. A gyászolók méhetetlen tömege pedig magabaroakadt lélekkel tér haza, azzal a némasággal, amellyel a püspök végakarataiban minden gyászbeszéd és díszszerbartás mellőzését kívánta.

Volt püspökünk és nincs püspökünk. (w. gy.)

A nagy püspök temetéséről hétfői számunkban még részletesebb beszámolót fogunk adni.

kormány elhatározta, hogy egy európai konfliktus esetén a teljes semlegesség álláspontjára helyezkedik.

(VALPARAISO.) A földrajzi intézet Valparaisától 2800 kilométeres körzetben nagy földrengést jelent, amelynek fészket a Cordillerákban jelöli meg.

(ATHÉN.) A hatóságok újabb kommunistá agitációnak jöttek nyomára. Több személyt, akik alaposan gyanúsíthatók arról, hogy a szervezkedés vezetői voltak, letartóztattak.

(VARSÓ.) A lengyel sajtó nagyarányú szovjet katonai készülődésről ad hírt, amely különösen a balti és a lengyel határok mentén folyik.

(KAUNAS.) A kormány két laptól, mert igen éles lengyelelles propaganda folytatótt, megvonta a kolparázs jogot.

(MALMÖ.) Az Észak Európában dúló hűgő szélvihar több halászbarkát sodort tengerre. A hatóságok mentőhajókat küldöttek ki segítségül.

(ABERDEEN.) A halászok egy üvegvet huztak ki a vízből, amelyről kiderült, hogy az első Amudsen féle expedíció egyik annakidején elvesztett csoportjától való. Az üvegben éppen talált levélben a szerencsétlenek sürgős segítséget kértek.

(NEWYORK.) A tőzsdén évek óta nem tapasztalt pangás van, amely főként az európai értékek piacán érezteti hatását.

(FRANKFURT AM MAIN.) Az LZ-criás léghajó építkezési munkálatai közelednek a befejezésükhöz. A terv szerint a hajó október 15-re teljesen elkészülhet.

(RÓMA.) A Duce triesti beszédének meghallgatására 120 különvonat szállítja Triestbe a főváros politikai és társadalmi előkelőségeit.

(BELGRÁD.) A jugoszláviai magyar tanítói tagozat tagjainak száma ezidén elérte a negyvenkettőt.

(BUDAPEST.) E hó 29-én többtagú lengyel ipari és kereskedelmi küldöttség érkezik Budapestre, hogy megtekintse Magyarország nevesebb iparteleit.

Marosvásárhelyi táblai és törvényszéki tanácselnökét ünnepélyesen iktatták be tisztségébe

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Ünnepélyes keretek között tették le az esküt azok a magasrangú bírák akiket az igazságügyi miniszter úgy a királyi tábla, valamint a törvényszék élére állított.

Butureanu V. új táblai tanácselnököt eskütétele után dr. Baciu Aurél, az ügyvédi kamara dékánja üdvözölte elsőnek, viszont a táblabírói kar részéről Avramescu tanácsos tolmácsolta a kartársak üdvözlését, egyidejűleg meleg szeretettel búcsúztatva el a volt táblai tanácselnököt D. Bersant. Azután megalkult a tábla mindkét tanácsa. A törvényszéken dr. Poboran tanácselnököt iktatták be ünnepélyesen tisztségébe, aki dr. Porar rangidős törvényszéki bíró kezébe tette le az ünnepélyes esküt.

— Marosvásárhelyen eltöltötték a péksütemények uccai árusítását. A vásárhelyi tisztifőorvos hivatal betiltotta a zsemlye, kifli és sósperec uccai árusítását. Ezt a szigorú intézkedést azzal indokolták meg, hogy egészségügyi szempontokból kifogás alá esik a péksütemények uccai árusítása. Ha bizonyos szempontokból talán helyeseltető is a marosvásárhelyi tisztifőorvos hivatal rendelkezése, másrészt azonban joggal kifogásolható Számos kisember egyszisztenciájáról van ugyanis szó, akik ilyen módon kenyerüket vesztik. Erre való tekintettel talán valamilyen áthidaló rendelkezéssel kellene orvosolni az intézkedés sérelmes részét.